

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Chimie, Biologie, Geografie
1.3 Departamentul	Departamentul de Geografie
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Planificare Teritorială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Sisteme teritoriale					
2.2 Titularul activităților de curs		Conf. dr. Cătălina ANCUȚA					
2.3 Titularul activităților de seminar		Lector univ. dr. Alexandra MARIAN-POTRA					
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					22
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual		69			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Geografie umană generală, Geografie fizică generală
4.2 de competențe	Definirea și descrierea principalelor noțiuni, legități, procese și fenomene geografice, explicarea genezei și evoluției lor, evaluarea consecințelor pe care le au asupra sistemelor geografice naturale și antropice Utilizarea adecvată a materialelor cartografice, seriile statistice, instrumentelor informatice de bază în vederea analizei funcționale a teritoriului

	Realizarea unei diagnoze teritoriale pe baza cercetărilor și fundamentarea politicilor de planificare teritorială Folosirea TIC pentru prelucrarea datelor empirice și pentru analiza lor

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	sală de curs cu videoproiector și acces la internet; cursurile vor fi încărcate pe e-Learning
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	sală de laborator cu videoproiector, acces la internet și calculatoare echipate cu softul GIS, licență ArcGIS Pro/Online; materialele asociate LP-urilor vor fi încărcate pe e-Learning

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	cunoașterea principalelor concepte, legi și principii specifice sistemelor teritoriale. cunoașterea interacțiunii dintre componentele geografice în context sistemic; individualizarea mecanismelor care determina diferențierea sistemelor teritoriale; depistarea legităților care guvernează schimbarea în sistemele teritoriale; judicarea corectă a dezvoltării teritoriale diferențiate și individualizarea mecanismelor care determină discrepanțele teritoriale în materie de dezvoltare; integrarea conceptelor de bază și a tipurilor de interacțiune dintre subsistemele naturale și antropice, într-un context interdisciplinar.
Abilități	interpretarea dinamicii teritoriale în raport cu resursele spațiului; explicarea prin analogii a cu fenomene din alte științe naturale a interacțiunii dintre om și natură. utilizarea adecvată a materialelor cartografice, seriile statistice, instrumentelor informatice de bază în vederea analizei funcționale a teritoriului realizarea unei diagnoze teritoriale pe baza cercetărilor și fundamentarea politicilor de planificare teritorială folosirea softurilor digitale pentru prelucrarea datelor empirice și pentru analiza lor aplicarea principiilor multi- și interdisciplinarității, în realizarea studiilor de planificare teritorială coroborarea informațiilor din diferite surse, cu caracter științific și de popularizare
Responsabilitate și autonomie	aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, atitudine etică față de grup, respect față de diversitate și multiculturalitate, acceptarea diversității de opinie. autoevaluarea nevoii de formare profesională continuă în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieții muncii.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Nr. ore	Bibliografie orientativă
Introducere: evoluția conceptelor operaționale spațiale și importanța conceptului de sistem teritorial	prelegerea, explicația, conversația euristică	2	Brunet R., Dolfus, O., (2000), <u>Mondes nouveaux</u> , Ed. Belin, Paris Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), <u>Teoria sistemelor de așezări</u> , Editura Tehnică, București.

			Mac, I., (2008), <u>Geografie normativă</u> , Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
Sistemele teritoriale - tipologie și structură: analiza componentelor /seturilor de componente și a rolului lor în funcționalitatea și fizionomia sistemelor teritoriale	prelegerea, explicația, conversația euristică	6	Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), <u>Teoria sistemelor de așezări</u> , Editura Tehnică, București. Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București.
Caracteristicile sistemelor teritoriale: complexitatea, coerența și sinergia - diferențiero în cazul sistemelor naturale, respectiv a sistemelor antropizate	prelegerea, explicația, conversația euristică	4	Ianoș, I., Heller, W. (2006), <u>Spațiu, economie și sisteme de așezări</u> , Editura tehnică, București. Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. Rusu, R., (2004), <u>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului. Caiet de lucrări practice</u> , Cluj Napoca
Diferențierea introdusă de scară în caracteristicile și comportamentul sistemelor teritoriale	prelegerea, explicația, conversația euristică	2	Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București.
Dinamica sistemelor teritoriale - stadiul de echilibru; rezistența la schimbare; supravegherea și controlul riscului în sistemele teritoriale	prelegerea, explicația, conversația euristică	4	Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. Courson, J. de (1999), <u>La prospective des territoires</u> , Centre d'études sur les reseaux, les transports, l'urbanisme et les construction publiques, Paris Cocean, P., 2005, <u>Geografie regională</u> . Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Romice, O., Porta, S., Feliciotti, A., (2020). Masterplanning for Change: Designing the Resilient, RIBA Londra (City https://books.google.ro/books?hl=ro&lr=&id=5D4PEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Settlement+systems:+concept+-+hierarchy,+centrality,+specialization%3B+typology+-+by+dominant+type,+by+spatial+scale%3B+morphology+-+&ots=mhfWQtdPvK&sig=-1iLxuc8Dui2fLYifMsX358SDdU&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false)
Criterii, principii, legi și teorii utilizate în analiza sistemelor teritoriale	prelegerea, explicația, conversația euristică	2	Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. Rusu, R., (2004), <u>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului. Caiet de lucrări practice</u> , Cluj Napoca
Metode de analiză a sistemelor teritoriale: metode clasice; analiza chorematică	prelegerea, explicația, conversația euristică	2	Cocean, P., 2005, <u>Geografie regională</u> . Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Metode de diagnoză și prognoză a sistemelor teritoriale: LFA și SWOT	prelegerea, explicația, conversația euristică	2	Comino, E., Ferretti, V. 2016. Indicators-based spatial SWOT analysis: Supporting the strategic planning and management of complex territorial systems. <i>Ecological Indicators</i> , 60: 1104-1117, https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2015.09.003
Sisteme de așezări: concept - evoluție; structură; principii definitorii - ierarhizarea, centralitatea, specializarea; tipologie - după tipul dominant, după scara spațială; morfologie - a relațiilor, a distribuțiilor; dinamică - stabilitate și instabilitate, integrare și fragmentare	prelegerea, explicația, conversația euristică	4	Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), <u>Teoria sistemelor de așezări</u> , Editura Tehnică, București. Ianoș, I., Heller, W. (2006), <u>Spațiu, economie și sisteme de așezări</u> , Editura tehnică, București
Bibliografie : Brunet R., Dolfus, O., (2000), <u>Mondes nouveaux</u> , Ed. Belin, Paris Brunet, R. (2001), <u>Le déchiffrement du monde. Théorie et pratique de la géographie</u> , Belin, Paris. Cattan, N., Pumain, D., Rozenblat, C., Saint-Julien, T., (1994), <u>Le système des villes européennes</u> , Anthropos, Economica, Paris. Cocean, P., 2005, <u>Geografie regională</u> . Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Comino, E., Ferretti, V. 2016. Indicators-based spatial SWOT analysis: Supporting the strategic planning and management of complex territorial systems. <i>Ecological Indicators</i> , 60: 1104-1117, https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2015.09.003 . Courson, J. de (1999), <u>La prospective des territoires</u> , Centre d'études sur les réseaux, les transports, l'urbanisme et les constructions publiques, Paris. Gay J.-C. (1995), <u>Les discontinuités spatiales</u> , Economica, Paris. Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), <u>Teoria sistemelor de așezări</u> , Editura Tehnică, București. Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. Ianoș, I., Heller, W. (2006), <u>Spațiu, economie și sisteme de așezări</u> , Editura tehnică, București. Mac, I., (2008), <u>Geografie normativă</u> , Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca Romice, O., Porta, S., Feliciotti, A., (2020). Masterplanning for Change: Designing the Resilient, RIBA Londra (https://books.google.ro/books?hl=ro&lr=&id=5D4PEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=Settlement+systems:+concept+++hierarchy,+centrality,+specialization%3B+typology+++by+dominant+type,+by+spatial+scale%3B+morphology+++&ots=mhfWQtdPvK&sig=1iLxuc8Dui2fLYifMsX358SDdU&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false). Rusu, R., (2004), <u>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului</u> . Caiet de lucrări practice, Cluj Napoca Thrift, N., Peet, R. (1989), <u>New Models in Geography. The political-economy perspective</u> , Unwin Hyman, Londra. *** (1998), <u>Reseaux territoriaux</u> , Paradigme, Caen. *** (1995), <u>Development Studies. A Reader</u> , Stuart Corbridge, Londra. *** <u>Encyclopédie de géographie</u> , Economica, Paris, 1992.			
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Nr. ore	Bibliografie orientativă
Analiza fizionomiei unui sistem teritorial la nivel de micro-, mezo, respectiv macroscază (analiza concretă a unui sistem teritorial; prezentarea de studii de caz și dezbateri asupra	explicația, conversația euristică, demonstrația, cartografică	4	Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. Planuri de Dezvoltare Regională (pentru cele 8 regiuni de dezvoltare) Rusu, R., (2004), <u>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului</u> . Caiet de lucrări practice, Cluj Napoca

particularităților reieșite din analizele comparative)			***ArcGIS Pro Basics for beginners ArcGIS Mastery (vezi link la Bibliografie)
Analiza procesului de alocare a resurselor în cazuri particulare de sisteme teritoriale (se continuă studiile de caz, punându-se accent pe identificarea rolului actorilor teritoriali în stabilirea traiectoriei de evoluție a sistemelor teritoriale respective și a eventualelor decizii eronate, ce au influențat evoluțiile pe termen mediu și lung)	explicația, conversația euristică, demonstrația, cartografică	4	Ianoș, I. (2000), <u>Sisteme teritoriale</u> , Editura Tehnică, București. https://www.geofabrik.de/ https://land.copernicus.eu/ *** Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice: http://www.mdrap.ro/dezvoltare-regionala/-2257/programul-operational-regional-2007-2013/-2975 *** http://www.geocities.ws/dmarioara/Atlas.htm *** http://atlas.anpm.ro/atlas# ***Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, The World Bank, 2016; *** Raportul privind starea teritoriului României (MLPDA, 2017);
Sistemele teritoriale și dezvoltarea teritorială exemplificarea rolului eșantionului analizat, în dezvoltarea regională sau subregională	explicația, conversația euristică, demonstrația	2	Hognogi G., Marian-Potra A.C. Pop A.M. Mălăescu S. (2021). Importance of watermills for the Romanian local community, Journal of Rural Studies, Volume 86, *** http://www.geocities.ws/dmarioara/Atlas.htm *** http://atlas.anpm.ro/atlas# ***Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, The World Bank, 2016; *** Orașe magnet: Migrație și navetism în România, The World Bank, 2017; *** Raportul România metropolitană, The World Bank, 2019; ***Barometrul urban. Calitatea vieții în orașele din România, The World Bank, 2020
Construirea unui model corematic de sistem teritorial	expunerea, explicația, conversația euristică, demonstrația, cartografică	4	-
Utilizarea metodelor de analiză și prognoză a sistemelor teritoriale (LFA, SWOT) la studiile de caz alese anterior	explicația, conversația euristică, demonstrația	6	-

Analiza unui sistem regional de așezări, cu relevarea structurării, a caracteristicilor de ierarhizare, specializare și dinamică	explicația, conversația euristică, demonstrația	4	Ianoș, I., Heller, W. (2006), Spațiu, economie și sisteme de așezări, Editura tehnică, București. ***Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, The World Bank, 2016; *** Orașe magnet: Migrație și navetism în România, The World Bank, 2017; *** Raportul România metropolitană, The World Bank, 2019;
Prezentarea studiilor de caz	explicația, conversația euristică, demonstrația	2	-

Bibliografie :

Brunet R., Dolfus, O., (2000), Mondes nouveaux, Ed. Belin, Paris
Hognogi G., Marian-Potra A.C. Pop A.M. Mălăescu S. (2021). Importance of watermills for the Romanian local community, Journal of Rural Studies, Volume 86,
Ianoș, I., Humeau, J.-B. (2000), Teoria sistemelor de așezări, Editura Tehnică, București.
Ianoș, I. (2000), Sisteme teritoriale, Editura Tehnică, București.
Ianoș, I., Heller, W. (2006), Spațiu, economie și sisteme de așezări, Editura tehnică, București.
Mac, I., (2008), Geografie normativă, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
Rusu, R., (2004), Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului. Caiet de lucrări practice, Cluj Napoca
***Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice: <http://www.mdrap.ro/dezvoltare-regionala/-2257/programul-operational-regional-2007-2013/-2975>
*** Planuri de Dezvoltare Regională (pentru cele 8 regiuni de dezvoltare)
***<http://www.geocities.ws/dmarioara/Atlas.htm>
***<http://atlas.anpm.ro/atlas#>
*** Raportul privind starea teritoriului României (MLPDA, 2017);
***Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, The World Bank, 2016;
*** Orașe magnet: Migrație și navetism în România, The World Bank, 2017;
*** Raportul România metropolitană, The World Bank, 2019;
***Barometrul urban. Calitatea vieții în orașele din România, The World Bank, 2020
***<https://www.youtube.com/watch?v=dw9DBMYxkyY&t=293s> - ArcGIS Pro Basics for beginners | ArcGIS Mastery

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul cursului a fost elaborat și prin consultarea structurii cursurilor similare din centrele universitare ale consorțiului, precum și prin consultarea structurii disciplinelor corespondente din învățământul preuniversitar, respectiv a problematicii de concurs a angajatorilor din sfera social-economică.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Studentii primesc un portofoliu de 10-20 subiecte / sarcini de lucru, din materia predată și din bibliografia obligatorie. Subiectele își propun să evalueze: asimilarea logică a noțiunilor științifice; capacitatea de a explica științific situații problemă; precizia în înțelegerea și operarea cu noțiuni și concepte cheie; situarea spațio-temporală și conceptuală corectă a elementelor/fenomenelor socio-teritoriale definitorii din aria curriculară abordată. Se solicită răspunsuri sintetice.	examen final scris, complementar, examen oral, dacă se impune (în cazul suspiciunii de fraudare a examenului scris, detectată în cursul corectării lucrării scrise)	70%
9.5 Seminar / laborator	- corectitudinea reprezentărilor grafice (din perspectiva metodei cartografice și a principiilor și elementelor hărții) și a interpretării acestora (tip eseu, respectând structura și bibliografia indicate); respectarea termenelor de predare a portofoliilor; calitatea prestațiilor pe parcursul semestrului (participarea activă la dezbateri)	Evaluare curentă (50% din nota obținută la LP) - verificări orale pe parcurs - fișe de lucru; - reprezentări grafice și cartografice; - analiza unor studii de caz, interpretare grafice/reprezentări cartografice; - participarea la dezbateri. Evaluare sumativă (50% din nota obținută la LP) - dosar de activități practice; - prezentarea rezultatelor sub forma PPT;	30%
9.6 Standard minim de performanță			
Studentii pot obține nota 5, dacă îndeplinesc cel puțin 45% din cerințele la examen și din cerințele minimale la activitățile de lucrări practice, la care prezența este obligatorie (exploatarea rezultatelor care vor fi incluse în dosarul de lucrări practice al studentului, prezentarea rezultatelor, participarea la dezbateri etc.).			

Data completării
16.09.2024

Titular de disciplină
Conf. univ. dr. Cătălina Ancuța